

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 21ης Μαρτίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά – Οδηγία 2007/64/EK – Άρθρο 74, παράγραφος 2 – Εντολή πληρωμής διά μεταφοράς πιστώσεως – Λανθασμένο αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο πληρωτής – Εκτέλεση της πράξεως πληρωμής βάσει του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης – Ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου»

Στην υπόθεση C-245/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Tribunale Ordinario di Udine (πρωτοδικείο Udine, Ιταλία) με απόφαση της 30ής Μαρτίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Απριλίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

Tecnoservice Int. Srl, υπό πτώχευση,

κατά

Poste Italiane SpA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Λυκούργο, πρόεδρο τμήματος, E. Juhász και I. Jarukaitis (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Saugmandsgaard Øe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Poste Italiane SpA, εκπροσωπούμενη από την A. Fratini, avvocatessa,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τις F. Subrani και A. Collabолletta, avvocati dello Stato,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, J. Vlácil και O. Serdula,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την E. Τσερέπα-Lacombe και από τον V. Di Bucci,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 74 και 75 της οδηγίας 2007/64/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK και 2006/48/EK και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/EK (ΕΕ 2007, L 319, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Tecnoservice Int. Srl, τελούσας υπό πτώχευση (στο εξής: Tecnoservice), και της Poste Italiane SpA σχετικά με την καταβολή χρηματικού ποσού σε λάθος δικαιούχο, λόγω λανθασμένου αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης που παρέσχε ο πληρωτής.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 40, 43 και 48 της οδηγίας 2007/64 έχουν ως εξής:

«(40) Είναι απαραίτητο για την απολύτως ολοκληρωμένη και αυτοματοποιημένη επεξεργασία των πληρωμών, καθώς και για την ασφάλεια δικαίου περί την εκπλήρωση οποιασδήποτε υποχρέωσης μεταξύ χρηστών υπηρεσιών πληρωμών, να πιστώνεται στον λογαριασμό του δικαιούχου ολόκληρο το ποσό που μεταφέρει ο πληρωτής. [...]

[...]

(43) Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των πληρωμών στην [Ευρωπαϊκή Ένωση], θα πρέπει να ορίζεται μέγιστη προθεσμία εκτέλεσης μιας ημέρας για όλες τις εντολές πληρωμής τις οποίες πραγματοποιεί ο πληρωτής και που εκφράζονται σε ευρώ ή στο εθνικό νόμισμα κράτους μέλους εκτός της ζώνης ευρώ, όπως οι μεταφορές πίστωσης και τα εμβάσματα. [...] Δεδομένου ότι οι εθνικές υποδομές πληρωμών είναι συχνά ιδιαίτερα αποτελεσματικές, θα πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν κανόνες που προβλέπουν χρόνο εκτέλεσης συντομότερο της μιας εργάσιμης ημέρας, εφόσον ενδείκνυται, ώστε να αποφευχθεί τυχόν επιδείνωση των σημερινών συνθηκών παροχής υπηρεσιών.

[...]

(48) Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει αφενός να μπορεί να προσδιορίζει σαφώς τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ορθή εκτέλεση της εντολής πληρωμής. Αφετέρου, για να αποφευχθεί ο κατακερματισμός και να μην θιγεί η ενοποίηση των συστημάτων πληρωμών στην [Ένωση], δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να απαιτούν τη χρησιμοποίηση ειδικού μέσου ταυτοποίησης για τις πράξεις πληρωμής. Ωστόσο, αυτό δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να απαιτούν από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή να ενεργεί με τη δέουσα επιμέλεια και να επαληθεύει, όπου υπάρχει τεχνική δυνατότητα και χωρίς να απαιτείται ανθρώπινη παρέμβαση, τη συνοχή του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης και, εάν το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης διαπιστώνεται ότι δεν παρουσιάζει συνοχή, να αρνείται την εντολή πληρωμής και να ενημερώνει σχετικά τον πληρωτή. Η ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να περιορίζεται στην ορθή εκτέλεση της πράξης πληρωμής σύμφωνα με την εντολή του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών.»

4 Το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[...]

5) “πράξη πληρωμής”: η ενέργεια, στην οποία προβαίνει ο πληρωτής ή ο δικαιούχος, και συνίσταται στη διάθεση, μεταβίβαση ή ανάληψη χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου·

[...]

21) “αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης”: ο συνδυασμός γραμμάτων, αριθμών ή συμβόλων που ορίζει στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών και τον οποίο πρέπει να διαβιβάσει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για τη βέβαιη ταυτοποίηση του άλλου χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ή/και του λογαριασμού πληρωμών του για μια πράξη πληρωμής·

[...]»

5 Το κεφάλαιο 2 του τίτλου III της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μεμονωμένες πράξεις πληρωμής», περιλαμβάνει το άρθρο 37, με τίτλο «Πληροφορίες και όροι». Το άρθρο αυτό προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται ή να τίθενται στη διάθεση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών οι ακόλουθες πληροφορίες και όροι:

α) προσδιορισμός των πληροφοριών ή του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης που πρέπει να παράσχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για την ορθή εκτέλεση της εντολής πληρωμής·

[...]»

6 Το κεφάλαιο 3, με τίτλο «Συμβάσεις-πλαίσια», το οποίο εντάσσεται στον τίτλο III της ίδιας οδηγίας, περιλαμβάνει το άρθρο 42, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες και όροι». Το άρθρο αυτό έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται στον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών οι εξής πληροφορίες και όροι:

[...]

2) χρήση της υπηρεσίας πληρωμών:

[...]

β) καθορισμός των πληροφοριών ή του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης που πρέπει να παράσχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για την ορθή εκτέλεση της εντολής πληρωμής·

[...]»

7 Το άρθρο 74 της οδηγίας 2007/64, με τίτλο «Λανθασμένα αποκλειστικά μέσα ταυτοποίησης», ορίζει τα εξής:

«1. Εάν η πράξη πληρωμής εκτελεστεί σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης, θεωρείται ότι εκτελέστηκε ορθά όσον αφορά τον δικαιούχο που αναγράφεται στο αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης.

2. Εάν το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών είναι λανθασμένο, ο πάροχος των υπηρεσιών πληρωμών δεν φέρει ευθύνη δυνάμει του άρθρου 75 για τη μη εκτέλεση ή την εσφαλμένη εκτέλεση της πράξης πληρωμής.

Ωστόσο, ο πάροχος των υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή καταβάλλει εύλογες προσπάθειες για την ανάκτηση των χρηματικών ποσών που αφορά η πράξη πληρωμής.

[...]

3. Εάν ο χρήστης των υπηρεσιών πληρωμών προσκομίσει πρόσθετες πληροφορίες πέραν εκείνων του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή του άρθρου 42 παράγραφος 2 στοιχείο β), ο πάροχος των υπηρεσιών πληρωμών ευθύνεται μόνο για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής σύμφωνα με το παρασχεθέν από τον χρήστη των υπηρεσιών πληρωμών αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης.»

- 8 Το άρθρο 75 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Μη εκτέλεση ή εσφαλμένη εκτέλεση», προβλέπει, κατ' ουσίαν, στις παραγράφους 1 και 2, ότι οι ευθύνες που θεμελιώνονται στις εν λόγω παραγράφους ισχύουν «με την επιφύλαξη [...] του άρθρου 74, παράγραφοι 2 και 3», της εν λόγω οδηγίας.

Το ιταλικό δίκαιο

- 9 Η οδηγία 2007/64 μεταφέρθηκε στο ιταλικό δίκαιο με το decreto legislativo n. 11, recante attuazione della direttiva 2007/64/EK (νομοθετικό διάταγμα αριθ. 11 περί μεταφοράς της οδηγίας 2007/64/EK), της 27ης Ιανουαρίου 2010 (τακτικό συμπλήρωμα στην GURI αριθ. 36, της 13ης Φεβρουαρίου 2010, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα αριθ. 11/2010).
- 10 Με τα άρθρα 24 και 25 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 11/2010 μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 74 και 75 της οδηγίας 2007/64, με πανομοιότυπη σχεδόν διατύπωση.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 11 Στις 3 Αυγούστου 2015 ένας οφειλέτης της Tecnoservice έδωσε εντολή προς την τράπεζά του να προβεί σε πληρωμή υπέρ της εταιρίας αυτής με τραπεζική μεταφορά πιστώσεως, πιστώνοντας τρεχούμενο λογαριασμό τηρούμενο στην Poste Italiane, ο οποίος ταυτοποιήθηκε μέσω αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 21, της οδηγίας 2007/64, ήτοι μέσω διεθνούς αριθμού τραπεζικού λογαριασμού (στο εξής: IBAN). Το όνομα του δικαιούχου για τον οποίο προοριζόταν η μεταφορά αυτή, ήτοι η επωνυμία της Tecnoservice, αναγραφόταν επίσης στην εν λόγω εντολή μεταφοράς.
- 12 Η μεταφορά πραγματοποιήθηκε προς τον λογαριασμό που αντιστοιχούσε στον IBAN αυτό. Ωστόσο, αποδείχθηκε ότι η μεταφορά αυτή έγινε υπέρ μιας οντότητας διαφορετικής από την Tecnoservice, η οποία, ως εκ τούτου, ουδέποτε έλαβε το οφειλόμενο σε αυτή ποσό.
- 13 Η Tecnoservice άσκησε αγωγή κατά της Poste Italiane ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Tribunale ordinario di Udine (πρωτοδικείου Udine, Ιταλία), με αίτημα να αναγνωρισθεί η ευθύνη της Poste Italiane για τον λόγο ότι αυτή δεν ήλεγξε αν ο IBAN που αναφέρθηκε από τον εντολέα αντιστοιχούσε στο όνομα του δικαιούχου. Κατέστη με τον τρόπο αυτό δυνατό, εξαιτίας της Poste Italiane, να καταλήξει το εν λόγω ποσό σε λάθος δικαιούχο, παρά την ύπαρξη επαρκών στοιχείων για τη διαπίστωση του λανθασμένου χαρακτήρα του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης.
- 14 Η Poste Italiane υποστηρίζει ότι δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη, δεδομένου ότι προχώρησε στην μεταφορά της πίστωσης στον λογαριασμό που αντιστοιχούσε στον IBAN τον οποίο είχε αναφέρει ο εντολέας και δεν υποχρεούται να προβαίνει σε οποιονδήποτε περαιτέρω έλεγχο.

- 15 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι οι διατάξεις της οδηγίας 2007/64 προβλέπουν, κατ' ουσίαν, ότι αν η πράξη πληρωμής εκτελεστεί σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης, θεωρείται ότι εκτελέστηκε ορθά.
- 16 Εντούτοις, κατά το αιτούν δικαστήριο, τα άρθρα 74 και 75 της οδηγίας 2007/64 και, συνακόλουθα, οι σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας μπορούν να ερμηνευθούν με δύο διαφορετικούς τρόπους.
- 17 Κατά την πρώτη ερμηνεία, τα δύο αυτά άρθρα έχουν εφαρμογή αποκλειστικά στη σχέση μεταξύ του πληρωτή και της τράπεζας στην οποία διατηρεί λογαριασμό και όχι στη σχέση μεταξύ της τράπεζας του δικαιούχου της πληρωμής και άλλων ενδιαφερομένων, όπως ο εντολέας, ο πραγματικός δικαιούχος ή ο εσφαλμένος δικαιούχος. Στην περίπτωση αυτή, στη δεύτερη αυτή σχέση θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνον η εθνική νομοθεσία, η οποία συχνά στηρίζεται σε κανόνες περί ευθύνης διαφορετικούς και ευρύτερους από εκείνους που θεσπίζει η εν λόγω οδηγία.
- 18 Κατά τη δεύτερη ερμηνεία, τα δύο αυτά άρθρα έχουν εφαρμογή στην πράξη πληρωμής στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένης και της παρεμβάσεως της τράπεζας του δικαιούχου. Στην περίπτωση αυτή, η ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου συνδέεται, και αυτή επίσης, αυστηρά και μόνον με το ζήτημα κατά πόσον ο εν λόγω πάροχος χρησιμοποίησε τον IBAN που αναφέρθηκε από τον εντολέα.
- 19 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι οι φορείς εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών στο πλαίσιο της Arbitro Bancario e Finanziario (αρχής διαμεσολαβήσεως για τις τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, Ιταλία) έχουν εκδώσει αποκλίνουσες αποφάσεις επί του εν λόγω θέματος, αλλά ότι το όργανο συντονισμού των φορέων αυτών δήλωσε ότι προκρίνει τη δεύτερη ερμηνεία.
- 20 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Tribunale di Udine (πρωτοδικείο Udine) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει τα άρθρα 74 και 75 της οδηγίας [2007/64], όπως ίσχυε στις 3 Αυγούστου 2015, τα οποία αφορούν τις υποχρεώσεις και τους περιορισμούς της ευθύνης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, όπως μεταφέρθηκαν στο ιταλικό δίκαιο με τα άρθρα 24 και 25 του [νομοθετικού διατάγματος αριθ. 11/2010], να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι έχουν εφαρμογή μόνο για τον πάροχο των υπηρεσιών πληρωμών του προσώπου που δίνει την εντολή για την παροχή της σχετικής υπηρεσίας, ή υπό την έννοια ότι έχουν εφαρμογή επίσης για τον πάροχο των υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 21 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν τα άρθρα 74 και 75 της οδηγίας 2007/64 έχουν την έννοια ότι, όταν η εντολή πληρωμής εκτελεστεί σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών, το οποίο δεν αντιστοιχεί στο όνομα του δικαιούχου που αναφέρθηκε από τον ίδιο αυτό χρήστη, ο περιορισμός της ευθύνης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ισχύει μόνο για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του εντολέα ή και για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου.
- 22 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 74, παράγραφος 1, της οδηγίας 2007/64 προβλέπει ότι «η πράξη πληρωμής [η οποία έχει] εκτελεστεί σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης, θεωρείται ότι εκτελέστηκε ορθά όσον αφορά τον δικαιούχο που αναγράφεται στο αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης». Η παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του ίδιου άρθρου διευκρινίζει ότι «[ε]άν το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών είναι λανθασμένο, ο πάροχος των υπηρεσιών πληρωμών δεν φέρει ευθύνη δυνάμει του άρθρου 75 για τη μη εκτέλεση ή την εσφαλμένη εκτέλεση της πράξης πληρωμής».

23. Επισημαίνεται συνεπώς ότι, στο μέτρο που από τα στοιχεία της υποβληθείσας στο Δικαστήριο δικογραφίας προκύπτει ότι οι αμφιβολίες του αιτούντος δικαστηρίου αφορούν, κατ' ουσίαν, την ερμηνεία του άρθρου 74, παράγραφος 2, της οδηγίας 2007/64, το οποίο αφορά ειδικώς την περίπτωση που το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών είναι λανθασμένο, αρκεί η ερμηνεία της τελευταίας αυτής διατάξεως, προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο.
24. Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία ορισμένης διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αυτή αποτελεί μέρος [αποφάσεις της 2ας Σεπτεμβρίου 2015, Surmačs, C-127/14, EU:C:2015:522, σκέψη 28, και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και της 16ης Νοεμβρίου 2016, DHL Express (Αυστρία), C-2/15, EU:C:2016:880, σκέψη 19].
25. Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γράμμα του άρθρου 74, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2007/64, το οποίο χρησιμοποιεί μόνον την έκφραση «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών», δεν διακρίνει μεταξύ των διαφόρων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Υπό το πρίσμα του γράμματος αυτού, ο περιορισμός της ευθύνης που προβλέπει η ως άνω διάταξη έχει, συνεπώς, εφαρμογή σε κάθε πάροχο που συμμετέχει στην πράξη, και όχι μόνον σε έναν εξ αυτών.
26. Η γραμματική αυτή ερμηνεία επιρρωννύεται από το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η εν λόγω διάταξη. Συγκεκριμένα, αφενός, η «πράξη πληρωμής» ορίζεται, για τους σκοπούς της οδηγίας 2007/64, στο άρθρο 4, σημείο 5, της οδηγίας αυτής ως η ενέργεια «στην οποία προβαίνει ο πληρωτής ή ο δικαιούχος» και η οποία συνίσταται στη διάθεση, στη μεταβίβαση ή στην ανάληψη χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου. Επομένως, από τον ανωτέρω ορισμό προκύπτει ότι η έννοια «πράξη πληρωμής» αναφέρεται σε μια ενιαία και συνολική ενέργεια μεταξύ του πληρωτή και του δικαιούχου, και όχι μόνον σε καθεμία από τις σχέσεις του πληρωτή και του δικαιούχου με τον δικό του πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.
27. Αφετέρου, το άρθρο 74, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2007/64 επιβάλλει στον «πάροχο των υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή» και μόνον την υποχρέωση να καταβάλει εύλογες προσπάθειες για την ανάκτηση των χρηματικών ποσών που αφορά η πράξη πληρωμής. Επομένως, αν ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση να περιορίσει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και μόνον τα αποτελέσματα του άρθρου 74, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2007/64, όσον αφορά τις πράξεις πληρωμής που εκτελούνται σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που αναφέρθηκε από τον χρήστη, θα το είχε διευκρινίσει επίσης και στην εν λόγω διάταξη.
28. Επιπλέον, η ερμηνεία του άρθρου 74, παράγραφος 2, της οδηγίας 2007/64, η οποία εκτίθεται στη σκέψη 25 της παρούσας απόφασης, επιρρωννύεται επίσης από τους σκοπούς της οδηγίας αυτής. Πράγματι, επισημαίνεται ότι προκύπτει, αφενός, από την αιτιολογική σκέψη 40 της οδηγίας 2007/64, ότι αυτή σκοπεύει, μεταξύ άλλων, να διασφαλίσει την απολύτως ολοκληρωμένη και αυτοματοποιημένη επεξεργασία των πληρωμών και, αφετέρου, από την αιτιολογική σκέψη 43, ότι η οδηγία σκοπεύει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας των πληρωμών. Ωστόσο, οι εν λόγω στόχοι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας και της ταχύτητας των πληρωμών εξυπηρετούνται καλύτερα από μια ερμηνεία της διατάξεως αυτής η οποία περιορίζει την ευθύνη τόσο του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όσο και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, απαλλασσομένων με τον τρόπο αυτό των εν λόγω παρόχων από την υποχρέωση να επαληθεύουν εάν το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών αντιστοιχεί πράγματι στο πρόσωπο που κατονομάζεται ως δικαιούχος.
29. Εξάλλου, παρατηρείται ότι η αιτιολογική σκέψη 48 της οδηγίας 2007/64 διευκρινίζει, ασφαλώς, ότι δεν απαγορεύεται στα κράτη μέλη να επιβάλλουν, εφόσον υπάρχει τεχνική δυνατότητα και αυτό δεν απαιτεί ανθρώπινη παρέμβαση, υποχρέωση επιμέλειας στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών «του

πληρωτή». Εντούτοις, η αιτιολογική αυτή σκέψη δεν διακρίνει μεταξύ των δύο κατηγοριών παρόχων όταν αναφέρει ότι η ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να περιορίζεται στην ορθή εκτέλεση της πράξης πληρωμής σύμφωνα με την εντολή του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών.

- 30 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 74, παράγραφος 2, της οδηγίας 2007/64 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν η εντολή πληρωμής εκτελείται σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών, το οποίο δεν αντιστοιχεί στο όνομα του δικαιούχου που αναφέρθηκε από τον ίδιο αυτό χρήστη, ο περιορισμός της ευθύνης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή, ισχύει τόσο για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όσο και για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 31 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 74, παράγραφος 2, της οδηγίας 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/ΕΚ, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν η εντολή πληρωμής εκτελείται σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών, το οποίο δεν αντιστοιχεί στο όνομα του δικαιούχου που αναφέρθηκε από τον ίδιο αυτό χρήστη, ο περιορισμός της ευθύνης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή, ισχύει τόσο για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όσο και για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου.

(υπογραφές)